

Bölüm 70

TÜKRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ

Poyraz ŞAHİN¹

GİRİŞ

Tükrük bezi tümörleri, baş-boyun bölgesi tümörlerinin %3-12'sini ve tüm vücut tümörlerinin %2-3'ünü oluşturmaktadır. Kitlelerin büyük bir kısmı parotis kökenlidir (1). Genel dağılıma bakacak olursak tükrük bezi tümörlerinin %80'i parotis bezinden %10 submandibular glanddan %10 da sublingual bez ve minör tükrük bezlerinden kaynaklanmaktadır. Minör tükrük bezi kaynaklı tümörler nazal kaviteden, oral kaviteden ve sinüslerden trakeaya kadar olan bölgeden görülebilmekle beraber en sık damak lokalizasyonludur. Bazı tümör tipleri ve yerleşim yerleri yaş, cinsiyet ve coğrafi bölgelere göre değişiklik gösterebilmektedir (2). Tükrük bezi tümörlerinin %80'inin benign, %20'sinin malign olduğu kabul edilir.

Tüm tükrük bezi neoplazmları içerisinde en sık görülen pleomorfik adenomdur. Mixt tümör olarak adlandırılır çünkü epitelyal ve mezenkimal komponentleri yapısında bulundurabilir. Benign tümörlerin yarısından fazlası pleomorfik adenom olup en sık parotis bezi kaynaklıdır. Pleomorfik adenom diğer tükrük bezi tümörlerinden farklı olarak stromal değişim gösterebilir. Bunun sonucu olarak nüksler, malign transformasyonlar görülebilir.

Monoformik adenomları yani pleomorfik adenom dışındaki adenomlar benign kökenli olup en sık papiller kistadenolenfomatözüm olarak da bilinen whartin tümörü görülür. Malign tümörler arasında ise en sık mukoeypidermoid karsinom görülmektedir.

BENİGN TÜKRÜK BEZİ TÜMÖRLERİ

Benign parotis kaynaklı kitleler 15-18 yaşlarında insidansı artmaya başlamaya beraber 65-74 yaşlarında pik noktasına ulaşır. Benign parotis kaynaklı kitleler kadınlarda sık görülmektedir (1.46/1). Whartin tümörü (2.31/1) ve malignensi (3.47/1) insidansı erkeklerde daha sıktır (4). Parotis kitlelerinin çevresel etmenler ile ilişkisi tam olarak gösterilememiştir. Radyasyon ile tükrük bezi kitleleri arasında ilişki olduğu düşünülse de tam olarak ilişkilendirilememiştir (5). Whartin tümörü ile sigara arasında ilişki gözlenmiştir (6).

Bazı genetik translokasyonlarla parotis bezi kitleleri arasında ilişki gözlenmiştir. Bu translokasyonlardan PLAG1 ve HMGA2 pleomorfik adenom ile, CRCT1-MAML2 translokasyonlarının ise mukoeypidermoid karsinom ve whartin tümörü ile ilişkilidir. Fakat parotis bezi kitleleri ve genetik ile ilgili daha çok bilinmeyen olup gelecekte daha çok çalışma yapmak gerekmektedir (7). Tükrük bezi kaynaklı kitlelerde ek USG, BT, MRG gibi görüntü yöntemlerine ihtiyaç duyulur çünkü bu kitleler buzdağı gibidir; hem preoperatif değerlendirme amacıyla hem de malignensiyi dışlamak için görüntüleme gereklidir. Özellikle damarsal lezyonların tanısında biyopsi öncesi radyolojik görüntüleme mutlaka yapılmalıdır. Parotis bezi şişliklerinde ayırıcı tanıda kistleri, siyalitleri, lenfomayı dışlamak içinde radyolojik tanı ve gerekirse ince iğne biyopsisi cerrahi öncesi gereklidir. Özellikle benign karakterdeki parotis yüzeyel

¹ Uzm.Dr.Poyraz ŞAHİN, Özel Osmaniye Sevgi Hastanesi, dr_poyrazsahin@hotmail.com

KAYNAKÇA

1. Spiro RH. Salivary neoplasms: overview of a 35-year experience with 2,807 patients. *Head Neck Surg* 1986;8(3):177-84
2. Intraoral minor salivary gland tumors: a review of 75 cases in a Libyan population. Jaber MA. *Int J Oral Maxillofac Surg*. 2006 Feb;35(2):150-4. Epub 2005 Sep 21. Review. PMID: 16181771
3. Thompson L. World Health Organization classification of tumours: pathology and genetics of head and neck tumours. *Ear Nose Throat J* 2006;85(2):74.
4. Pinkston JA, Cole P. Incidence rates of salivary gland tumors: results from a population-based study. *Otolaryngol Head Neck Surg* 1999;120(6):834-40.
5. Takeichi N, Hirose F, Yamamoto H, et al. Salivary gland tumors in atomic bomb survivors, Hiroshima, Japan. II. Pathologic study and supplementary epidemiologic observations. *Cancer* 1983;52(2):377-85.
6. Yoo GH, Eisele DW, Driben JS, et al. Warthin's tumor: a 40-year experience at the Johns Hopkins hospital. *Laryngoscope* 1994;104(7):799-803.
7. Weinreb I. Translocation-associated salivary gland tumors: a review and update. *Adv Anat Pathol* 2013;20(6):367-77.
8. Schmidt RL, Hall BJ, Wilson AR, et al. A systematic review and meta-analysis of the diagnostic accuracy of fine-needle aspiration cytology for parotid gland lesions. *Am J Clin Pathol* 2011;136(1):45-59
9. Witt BL, Schmidt RL. Ultrasound-guided core needle biopsy of salivary gland lesions: a systematic review and meta-analysis. *Laryngoscope* 2014;124(3):695-700.
10. Barnes L, Eveson JW, Reichart P, et al (eds) for the World Health Organization. *Pathology and genetics of head and neck tumors*. IARC Press, Lyon, France, 2005
11. Colella et al. *FNA Cytology of Salivary Gland Lesions*. *J Oral Maxillofac Surg* 2010.
12. Albergotti WG, Nguyen SA, Zenk J, Gillespie MB. Extracapsular dissection for benign parotid tumors: a meta-analysis. *Laryngoscope* 2012;122:.
13. Mehta V, Nathan CA. Extracapsular Dissection Versus Superficial Parotidectomy for Benign Parotid Tumors. DOI: 10.1002/lary.24996
14. McGurk M, Makdissi J, Brown JE: Intraoral removal of stones from the hilum of the submandibular gland: report of technique and morbidity. *Int J Oral Maxillofac Surg* 2004; 33: 683-686.
15. Bradley PJ, Eisele DW (eds): *Salivary Gland Neoplasms*. *Adv Otorhinolaryngol*. Basel, Karger, 2016, vol 78, pp 53-62 (DOI: 10.1159/000442125)
16. Laccourreye H, Laccourreye O, Cauchois R, et al. Total conservative parotidectomy for primary benign pleomorphic adenoma of the parotid gland: a 25-year experience with 229 patients. *Laryngoscope*. 1994;104:1487-1494.
17. Bussu F, Parrilla C, Rizzo D, Almadori G, Paludetti G, Galli J. Clinical approach and treatment of benign and malignant parotid masses, personal experience. *Acta Otorhinolaryngol Ital*. 2011 Jun;31(3):135-43
18. Lin CC1, Tsai MH, Huang CC, Hua CH, Tseng HC, Huang ST. Parotid tumors: a 10-year experience. *Am J Otolaryngol*. 2008 Mar-Apr;29(2):94-100. doi: 10.1016/j.amjoto.2007.03.002.
19. Hoşal İ., Turan E., Gürsel B. Tükrük Bezi Tümörleri, *Türk Otolaringoloji Arşivi* 1987; 25 (2): 61-71
20. Hoşal İ., Turan E., Ceryan K, Kaya S, Gürsel B, Ayas K, Apaydın N. Parotis Bölgesi Tümörlerinin Cerrahi Tedavisinden Aldığımız Sonuçlar. V. Türk Fransız Kanser Günleri, Baş-Boyun Tümörleri Simpozyumu, 8-9 Ekim, 1984, İstanbul. (Bildiri)
21. Stennert E, Guntinas-Lichius O, Klussmann JP, et al. Histopathology of pleomorphic adenoma in the parotid gland: a prospective unselected series of 100 cases. *Laryngoscope* 2001;111(12):2195-200.
22. Mendenhall WM, Mendenhall, CM, Werning, JW, Malypala RS, Mendenhall NPS. Salivary Gland Pleomorphic Adenoma. *Am J Clin Oncol* 2008;31: 95-99
23. Tumors of the salivary glands: clinical analysis of 68 cases. Langdon JD. *J Oral Maxillofac Surg*. 1985 Sep;43(9):688-92. PMID: 3861826
24. Yoo GH, Eisele DW, Driben JS, et al. Warthin's tumor: a 40-year experience at the Johns Hopkins hospital. *Laryngoscope* 1994;104(7):799-803.
25. Wenig BM. *Atlas of head and neck pathology*. Philadelphia, PA: Elsevier Health Sciences; 2008
26. Haggstrom AN, Drolet BA, Baselga E, et al. Prospective study of infantile hemangiomas: demographic, prenatal, and perinatal characteristics. *J Pediatr* 2007;150(3):291-4.
27. Buckmiller LM, Richter GT, Suen JY. Diagnosis and management of hemangiomas and vascular malformations of the head and neck. *Oral Dis* 2010;16(5):405-18.
28. Zheng JW, Zhou Q, Yang XJ, et al. Treatment guideline for hemangiomas and vascular malformations of the head and neck. *Head Neck* 2010;32(8):1088-98.
29. Akyol MU, Ozdek A, Sokmensuer C. Lipoma of the tongue. *Otolaryngol Head Neck Surg* 2000;122:461-462
30. Plissier A, Sawaf MH, Al Hassan M, Shabana AM. Infiltrating (intramuscular) benign lipoma of the head and neck. *J Oral Maxillofac Surg* 1991;49:1231-1236
31. Boukheris H, Curtis RE, Land CE, et al: Incidence of carcinoma of the major salivary glands according to the WHO classification, 1992 to 2006: A population-based study in the United States. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 2009;18:2899-2906.
32. Katz P, Hartl DM, Guerre A: Clinical ultrasound of the salivary glands. *Otolaryngol Clin North Am* 2009;42:973-1000.
33. Cermik TF, Mavi A, Acikgoz G, et al. FDG PET in detecting primary and recurrent malignant salivary gland tumors. *Clin Nucl Med* 2007;32:286-291.
34. Christensen RK, Bjorndal K, Godballe C, Krogdahl A. Value of fine-needle aspiration biopsy of salivary gland lesions. *Head Neck* 2010;32:104.
35. Martins C1, Cavaco B, Tonon G, Kaye FJ, Soares J, Fonseca. A study of MECT1-MAML2 in mucoepidermoid carcinoma and Warthin's tumor of salivary glands. *J Mol Diagn*. 2004 Aug;6(3):205-10.
36. Goode RK, Auclair PL, Ellis GL: Mucoepidermoid carcinoma of the major salivary glands: Clinical and histopathologic analysis of 234 cases with evaluation of grading criteria. *Cancer* 82:1217-1224, 1998
37. Gao M, Hao Y, Huang MX, et al: Clinicopathological

- study of distant metastases of salivary adenoid cystic carcinoma. *Int J Oral Maxillofac Surg* 42:923-928, 2013
38. Spiro RH, Huvos AG: Stage means more than grade in adenoid cystic carcinoma. *Am J Surg* 1992;164:623-628.
  39. Shen C, Xu T, Huang C, et al. Treatment outcomes and prognostic features in adenoid cystic carcinoma originated from the head and neck. *Oral Oncol* 2012;48:445-449.
  40. Ellington CL, Goodman M, Kono SA, et al: Adenoid cystic carcinoma of the head and neck: Incidence and survival trends based on 1973-2007 Surveillance, Epidemiology, and End Results data. *Cancer* 2012;118:4444-4451.
  41. Ferrarotto R, Heymach JV, Glisson BS. MYB-fusions and other potential actionable targets in adenoid cystic carcinoma. *Curr Opin Oncol* 2016;28:195-200.
  42. Patel NR, Sanghvi S, Khan MN, et al. Demographic trends and disease-specific survival in salivary acinic cell carcinoma: An analysis of 1,129 cases. *Laryngoscope* 2014;124:172-178.
  43. Gnepp DR: Malignant mixed tumors of the salivary glands: A review. *Pathol Annu* 1993;28:279-328.
  44. Lim CM, Hobson C, Kim S, et al. Clinical outcome of patients with carcinoma ex pleomorphic adenoma of the parotid gland: A comparative study from a single tertiary center. *Head Neck* 2015;37:543-547.
  45. Salovaara E, Hakala O, Bäck L, et al. Management and outcome of salivary duct carcinoma in major salivary glands. *Eur Arch Otorhinolaryngol* 2013;270:281-285.
  46. Taxy JB. Squamous carcinoma in a major salivary gland: A review of the diagnostic considerations. *Arch Pathol Lab Med* 2001;125:740-745.
  47. Gaughan RK, Olsen KD, Lewis JE. Primary squamous cell carcinoma of the parotid gland. *Arch Otolaryngol Head Neck Surg* 1992;118:798-801.
  48. Connor A, Perez-Ordóñez B, Shago M, Skalova A, Weinreb I. Mammary analog secretory carcinoma of salivary gland origin with the ETV6 gene rearrangement by FISH: expanded morphologic and immunohistochemical spectrum of a recently described entity. *Am J Surg Pathol* 2012;36:27-34.
  49. Paliga A, Farmer J, Bence-Bruckler I, et al: Salivary gland lymphoproliferative disorders: A Canadian tertiary center experience. *Head Neck Pathol* 2013;7:381-388
  50. O'Brien CJ, McNeil EB, McMahon JD, et al: Incidence of cervical node involvement in metastatic cutaneous malignancy involving the parotid gland. *Head Neck* 2001;23:744-748.
  51. P.O. Vedrine, L. Coffinet, S. Temam, K. Montagne, M. Lapeyre, O. Oberlin, et al., Mucoepidermoid carcinoma of salivary glands in the pediatric age group: 18 clinical cases, including 11 second malignant neoplasms, *Head Neck* 28 (9) (2006)827-833.
  52. Bradley P, McClelland L, Mehta D: Paediatric salivary gland epithelial neoplasms. *ORL. J. Otorhinolaryngol. Relat. Spec.* 2007;69(3):137-145.
  53. I. Sultan, C. Rodriguez-Galindo, S. Al-Sharabati et al., Salivary gland carcinomas in children and adolescents: a population-based study, with comparison to adult cases, *Head Neck* 2011;33 (10)1476-1481.
  54. T. Shet, B. Arora, S. Laskar, R. Basak, S. Kane, P. Kurkure, et al., Epstein-Barr virus associated lymphoepithelioma-like carcinoma of mandible, *Pediatr. Dev. Pathol.* 12 (2) (2009) 152-155.
  55. Spiro RH1, Armstrong J, Harrison L, Geller NL, Lin SY, Strong EW. Carcinoma of major salivary glands. Recent trends *Arch Otolaryngol Head Neck Surg.* 1989 Mar;115(3):316-21.
  56. Salivary gland carcinomas Tobias Ettl & Stephan Schwarz-Furlan & Martin Gosau & Torsten E. Reichert *Oral Maxillofac Surg* 2012; 16:267-283 DOI 10.1007/s10006-012-0350-9
  57. Pfister DG, Spencer S, Brizel DM, et al: Head and neck cancers, version 2.2014: Clinical practice guidelines in oncology. *J Natl Compr Canc Netw* 12:1454-1487, 2014
  80. Andersen PE: Superficial parotidectomy, in Cohen JI, Clayman GL (eds), *Atlas of Head and Neck Surgery* (ed 1). Philadelphia, PA, Elsevier, 2011, pp 227-235.
  58. Stenner M, Molls C, Luers JC, et al: Occurrence of lymph node metastasis in early-stage parotid gland cancer. *Eur Arch Otorhinolaryngol* 2012;269:643-648.
  59. Nobis CP, Rohleder NH, Wolff KD, et al: Head and neck salivary gland carcinomas: Elective neck dissection, yes or no? *J Oral Maxillofac Surg* 2014;72:205-210.
  60. Chen AM, Garcia J, Lee NY, et al: Patterns of nodal relapse after surgery and postoperative radiation therapy for carcinomas of the major and minor salivary glands: What is the role of elective neck irradiation? *Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2007;67:988-994.
  61. Lloyd S, Yu JB, Ross DA, Wilson LD, Decker RH. A prognostic index for predicting lymph node metastasis in minor salivary gland cancer. *Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2010;76:169-175